

Χώρος και Διαδικασίες Αγωγής

Ενότητα 6: Η παιδαγωγική ποιότητα του χώρου

Δημήτριος Γερμανός

Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

Άδειες Χρήσης

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό υπόκειται σε άδειες χρήσης Creative Commons.
- Για εκπαιδευτικό υλικό, όπως εικόνες, που υπόκειται σε άλλου τύπου άδειας χρήσης, η άδεια χρήσης αναφέρεται ρητώς.

Χρηματοδότηση

- Το παρόν εκπαιδευτικό υλικό έχει αναπτυχθεί στα πλαίσια του εκπαιδευτικού έργου του διδάσκοντα.
- Το έργο «Ανοικτά Ακαδημαϊκά Μαθήματα στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης» έχει χρηματοδοτήσει μόνο την αναδιαμόρφωση του εκπαιδευτικού υλικού.
- Το έργο υλοποιείται στο πλαίσιο του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» και συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και από εθνικούς πόρους.

Η ψυχολογική και κοινωνική ποιότητα του χώρου δείχνουν ότι ...

... ο χώρος είναι μια σύνθετη υλική πραγματικότητα που αποτελείται από δύο ενότητες:

- Τον χώρο των αντικειμένων.
- Τον βιωμένο χώρο.

* Γερμανός, Δ. (2006). Χώρος και διαμόρφωση της συμπεριφοράς στο κοινωνικό περιβάλλον. Στο Συγκολίτου, Ε., (επιμ.), Περιβαλλοντική Ψυχολογία: Σύγχρονες τάσεις στον ελλαδικό χώρο. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης, σ. 43-64.

Χώρος Αντικειμένων- Βιωμένος Χώρος

Ο χώρος των αντικειμένων

Ο βιωμένος χώρος

Πιλοτική αίθουσα διδασκαλίας στο 2^ο Δημοτικό Σχολείο Περαιάς
Μελέτη-επίβλεψη: Δ. Γερμανός, 1998
ΕΠΕΑΕΚ – Έργο 4973 Επιτροπής Ερευνών ΑΠΘ

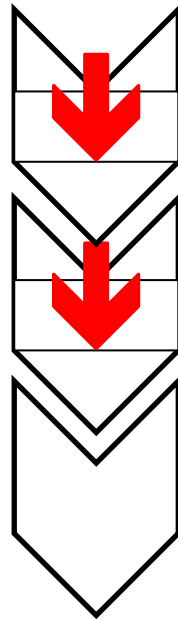
Χώρος και Διαδικασίες Αγωγής

Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Η οργάνωση του χώρου των αντικειμένων (διαρρύθμιση και αισθητική)...

...μεταφέρει στο υποκείμενο αξίες και πρότυπα που κυριαρχούν στο κοινωνικό σύνολο*:

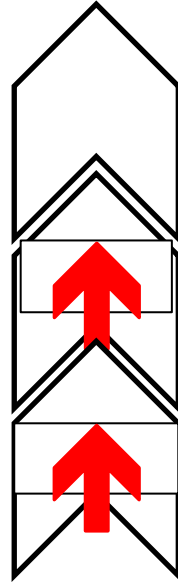
- Κοινωνικό περιβάλλον
- Χώρος
- Υποκείμενο

* Γερμανός, Δ. (2006). Χώρος και διαμόρφωση της συμπεριφοράς στο κοινωνικό περιβάλλον. Στο Συγκολίτου, Ε., (επιμ.), Περιβαλλοντική Ψυχολογία: Σύγχρονες τάσεις στον ελλαδικό χώρο. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης, σ. 43-64.

Ταυτόχρονα, ο χώρος των αντικειμένων...

...αποτελεί πεδίο διαμόρφωσης μορφών συμπεριφοράς και πρακτικών που συχνά τροποποιούν την αρχική μορφή του χώρου.

- Κοινωνικό περιβάλλον
- Χώρος
- Υποκείμενο

* Γερμανός, Δ. (2006). Χώρος και διαμόρφωση της συμπεριφοράς στο κοινωνικό περιβάλλον. Στο Συγκολλίτου, Ε., (επιμ.), Περιβαλλοντική Ψυχολογία: Σύγχρονες τάσεις στον ελλαδικό χώρο. Θεσσαλονίκη: Κυριακίδης, σ. 43-64.

Ο χώρος μεταφέρει αξίες και πρότυπα: Σχολιάστε (1/2).

Αίθουσα διδασκαλίας του 2ου Νηπιαγωγείου Συκεών **πριν** από τον ανασχεδιασμό του.

Ο χώρος μεταφέρει αξίες και πρότυπα: Σχολιάστε (2/2).

Αίθουσα διδασκαλίας του 2ου Νηπιαγωγείου Συκεών **μετά** από τον ανασχεδιασμό του.

Χώρος και Διαδικασίες Αγωγής

Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Η δυναμική αυτή έχει μεγάλη παιδαγωγική σημασία.

Οι πληροφορίες που προσφέρει ο χώρος αποτελούν ερεθίσματα μάθησης.

Ταυτόχρονα, οι δυνατότητες που παρέχει ο χώρος για αλληλεπίδραση με το περιβάλλον οδηγούν το υποκείμενο σε απόκτηση **δεξιοτήτων** και διαμόρφωση μορφών **συμπεριφοράς**.

Ο χώρος μετατρέπεται σε ένα «**πεδίο αγωγής**», που διδάσκει το «τι είναι;», το «πώς εξηγείται», «πώς μπορώ να ενεργήσω», «ποια συμπεριφορά θα μπορούσα να έχω».

Ο χώρος, λοιπόν, έχει και μια παιδαγωγική διάσταση*.

* Γερμανός, Δ. (2001). Χώρος και διαδικασίες αγωγής. Αθήνα: Γκούτεμπεργκ.

Η παιδαγωγική διάσταση του χώρου: Σχολιάστε (1/7).

Νηπιαγωγείο «Μαναβή», Βοσπόρου 66, Θεσσαλονίκη
Μελέτη-επίβλεψη: Δ. Γερμανός, 2003.

Η παιδαγωγική διάσταση του χώρου: Σχολιάστε (2/7).

Νηπιαγωγείο «Μαναβή», Βοσπόρου 66, Θεσσαλονίκη
Μελέτη-επίβλεψη: Δ. Γερμανός, 2003.

Η παιδαγωγική διάσταση του χώρου: Σχολιάστε (3/7).

Νηπιαγωγείο «Μαναβή», Βοσπόρου 66, Θεσσαλονίκη
Μελέτη-επίβλεψη: Δ. Γερμανός, 2003.

Η παιδαγωγική διάσταση του χώρου: Σχολιάστε (4/7).

Νηπιαγωγείο «Μαναβή», Βοσπόρου 66, Θεσσαλονίκη
Μελέτη-επίβλεψη: Δ. Γερμανός, 2003.

Η παιδαγωγική διάσταση του χώρου: Σχολιάστε (5/7).

Αίθουσα διδασκαλίας του 2ου Νηπιαγωγείου Συκεών **μετά**
από τον ανασχεδιασμό του.

Χώρος και Διαδικασίες Αγωγής

Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Η παιδαγωγική διάσταση του χώρου: Σχολιάστε (6/7).

Νηπιαγωγείο «Μαναβή», Βοσπόρου 66, Θεσσαλονίκη
Μελέτη-επίβλεψη: Δ. Γερμανός, 2003.

Η παιδαγωγική διάσταση του χώρου: Σχολιάστε (7/7).

Εκπαιδευτήρια «Ευρωπαϊκό Πρότυπο», Αθήνα, Ροδοπόλεως 26
Μελέτη-επίβλεψη: Δ. Γερμανός, 2010 – Έργο 85766 Επιτροπής Ερευνών
ΑΠΘ

Χώρος και Διαδικασίες Αγωγής

Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης

Πηγές εικόνων

Όλες οι εικόνες προέρχονται από το προσωπικό αρχείο του διδάσκοντα, καθηγητή κ. Δημήτρη Γερμανού.

Σημείωμα Αναφοράς

Copyright Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, Δημήτριος Γερμανός.
«Χώρος και Διαδικασίες Αγωγής. Η παιδαγωγική ποιότητα του χώρου».
Έκδοση: 1.0. Θεσσαλονίκη 2014. Διαθέσιμο από τη δικτυακή διεύθυνση:
<http://eclass.auth.gr/courses/OCRS346/>

Σημείωμα Αδειοδότησης

Το παρόν υλικό διατίθεται με τους όρους της άδειας χρήσης Creative Commons Αναφορά - Παρόμοια Διανομή [1] ή μεταγενέστερη, Διεθνής Έκδοση. Εξαιρούνται τα αυτοτελή έργα τρίτων π.χ. φωτογραφίες, διαγράμματα κ.λ.π., τα οποία εμπεριέχονται σε αυτό και τα οποία αναφέρονται μαζί με τους όρους χρήσης τους στο «Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων».

Ο δικαιούχος μπορεί να παρέχει στον αδειοδόχο ξεχωριστή άδεια να χρησιμοποιεί το έργο για εμπορική χρήση, εφόσον αυτό του ζητηθεί.

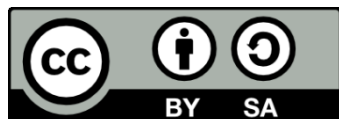
[1] <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Τέλος ενότητας

Επεξεργασία: Ομάδα Έργου «Ανοικτά
Ακαδημαϊκά Μαθήματα Α.Π.Θ.»
Θεσσαλονίκη, Νοέμβριος 2013

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΕΙΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Σημειώματα

Διατήρηση Σημειωμάτων

Οποιαδήποτε αναπαραγωγή ή διασκευή του υλικού θα πρέπει να συμπεριλαμβάνει:

- το Σημείωμα Αναφοράς
- το Σημείωμα Αδειοδότησης
- τη δήλωση Διατήρησης Σημειωμάτων
- το Σημείωμα Χρήσης Έργων Τρίτων (εφόσον υπάρχει)

μαζί με τους συνοδευόμενους υπερσυνδέσμους.

